

PARTICIPATORY PEDAGOGY EN VRIJWILLIGERS

Wat is participatory taalonderwijs?

'Participatory' taalonderwijs houdt rekening met ongelijkheid en onrechtvaardigheid om het leerproces democratischer en krachtiger te maken. In de praktijk komt het erop neer dat studenten meer te zeggen krijgen over hun klas en hoe ze geleid wordt. Om dit te realiseren, maakt deze aanpak geen gebruik van voorafbepaalde leerplannen en handboeken. In de plaats hiervan spreken de leerkrachten en vrijwilligers over hun leven en ze luisteren naar de issues die voor hen het relevantst zijn. Op die manier worden de lessen opgebouwd. De echte bekommernissen en issues zijn de drijvende kracht achter het curriculum. De studenten blijven feedback geven om te zien of wat ze leren relevant is.

De idee hierachter is dat studenten experts zijn met betrekking tot hun interesses en taalbehoeften. Als je studenten op die manier respecteert, corrigeer je de onrechtvaardigheden die ze buiten de klas vaak ervaren in verband met ras, geslacht, klasse en status. Als vrijwilliger kun je hier ook toe bijdragen door studenten respect te tonen en interesse voor hun standpunten, hun behoeften en voor wat ze te vertellen hebben.

De participatory benadering haalt haar inspiratie bij de radicale Braziliaanse opvoeder Paulo Friere. In Groot Brittannië toonde het project 'Reflect ESOL (2007-2011)' hoe zijn ideeën kunnen toegepast worden in het talenonderwijs.

De vrijwilliger is in dit verband lid van de klasgemeenschap. Een sleuteljob daarbij is om iedereen te helpen om bij te dragen tot een krachtige, hulpvaardige leeromgeving. Participatory onderwijs gaat vaak dieper in op belangrijke issues in het leven van de studenten. Een taal leren komt voort uit deze echte en betekenisvolle dialogen.

Vrijwilligers in de participatory klas

In een participatory klas dien je als vrijwilliger vooral te luisteren. Dit komt omdat de formule meer aandacht schenkt aan de output van de studenten dan in andere methodes. Het is bewezen dat studenten een taal leren door hun eigen output (taal produceren) en niet alleen door input (luisteren of lezen). De focus op discussie, dialoog en zichzelf uitdrukken geeft de studenten heel wat kansen om de taal te produceren. Als je je kunt inhouden en ondersteunend kunt luisteren draag je heel wat bij tot dit proces.

Maar vrijwilligers zijn niet alleen luisteraars – ze kunnen in een discussie betrokken worden als het onderwerp hen aanspreekt. Op die manier kunnen ze de participatory klas verrijken. Als je in een echte discussie zit, deel je je mening en ervaring met de studenten. Iedereen neemt actief deel en iedereen is gelijk. Het vrijwilligersproject Xenia organiseert workshops voor vrouwen rond 'meaningful two-way social integration'. Xenia maakt geen onderscheid tussen studenten en native speakers – het zijn allemaal gelijke deelnemers in de workshops.

De rol van leraar en student vervaagt. In de praktijk blijft de betaalde leraar verantwoordelijk voor de planning en het verloop van de lessen, maar in feite heeft iedereen in de groep iets te leren en aan te leren. Vrijwilligers die zich engageren kunnen helpen om die boodschap over te brengen.